

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ВИДАННЯ 2002
ВЕРЕСЕНЬ
Число 9 (45)
КИЇВ 2005

ВИДАННЯ ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО"

Колонка шеф-редактора

ЗЕРНА ОСВІТИ НЕТАЛІННІ

Уже не одне століття вчителів називають сівацями мудрості, добра, справедливості, прогресу. І це справді так, хоча чільники суспільства здебільшого визнають це, але у своїй державній діяльності не пошановують ігідно тих численних людей конкретними фактами поваги. Але ж кожен чиновник - від президента до найдрібнішого сільського голови, від директора потужного підприємства до усамітного фірмача - теж був колись учнем. На почиття вчителів вивіряється з голови досить швидко, за поняттями "народ", "колектив" розтає в тумані небуття окрема людина, котра навчала читати, писати, розв'язувати складні математичні формули, навчала бути людиною.

Цьогорічне перше вересня покликало до шкіль тисячі нових учнів. Учителям вручили букети запашних квітів, сказали добрі слова вдячності і заходилися біля своїх справ. Але буквально з першого ж дня для тисяч педагогів відкрилися сотні нелегких проблем, які їм не вирішити самими, без допомоги держави. В освіті так звані ринкові закони не спрацюють, бо йдеться про духовність, яка не підлягає купівлі-продажу. І починаються безконечні сумніви, внутрішній терзання, бо щоденна практика педагогічної роботи і реального матеріального буття людей у тупику.

Скажімо, до невідомих часів затягується шкільна реформа. Потребує вирішення грошове забезпечення навчителів - декларація ми людину не нагодують. Треба повернути їм давноминуву повагу і авторитет - чому, скажімо, вчитель церковно-приходської школи був поруч із священником найповажнішою людиною на селі, а в місті теж мав своє значне місце? Треба повернути віру в щасливу забезпечену старість, оскільки маємо нині парадокс: вчитель отримує мізерну пенсію, а його учні, що дослужилися до якогось державного рангу, майорського армійського чи старшинського чину в міліції, тільки згорда поглядають на нього, отримавши набагато більшу суму. Це кажу вже про тих, хто правдами і неправдами зумів сколотити мільйонні капітали, вдало використавши недосконалість законів новонародженої України, а то і повернувши їх у свій бік.

Освітня справа особливо потерпає у віддалених селах, приречених на вимирання непродуманою політикою наших державних мужів. Який молодий випускник педвузу наважиться їхати в непогодну глухомань після міських благ, щоб отримати там кущу копійку і сіяти зерна духовності маловісирним класам, у стінах яких без дітей гуляють сухотки?

Ясно одне: щось треба робити негайно, переходити від декларацій до діла, інакше ми залишимося без майбутнього, приреченими на бездуховне вимирання, нам доведеться заселяти чудові землі як не мусульманами з арабами, котрі вийють відтворити населення, так і далекими африканцями. Про яку ж європейську державу Україна ми можемо говорити, коли не вміємо наповнити її національною енергією?

Наше земляцтво може по праву гордитися чудовими вчителями - від тих, кому нині вже далеко за вісімдесят, до зовсім молодих, що ушлявляють українську педагогічну школу нині. Про них наша газета пише досить часто. Як і про видатних учених, які прославили рідну землю відкриттями, науковими школами. Про них не слід забувати, і ми в колективі робимо це на рівні своїх можливостей. У всякому разі, в кожному районному осередку земляцтва уміють шанувати і своїх педагогів-колег, і школи, які свого часу дали крила столичним землякам. Але нашої любові невискачати, аби заінтереси законну державну увагу до сіячів мудрості.

У вересні практично завершиться збір нового урожаю. Трудівникам села й цього разу не так допікала нестерпна спека, як суспільна несправедливість: і ціни на паливе балансували поза межами можливості, і спритні перекупники стояли над душою, а цукрова диверсія взагалі не вкладається в жодні рамки - адже українська земля здавна дивувала світ високими врожайми буряків, а нині змишена пустує, заростає бур'янами. А це ж робочі місяці, це заводське виробництво, яке потребує молодих рук і світлих голів - от вам і база розвитку сільської освіти. Ринок має бути керіваним, а не диким, і ціли повинна займатися наш рідна демократична держава.

Ча превеликий жаль, хоч нинішні державні чиновники і ввібрали в себе силу зерен освіти, вони ніяк не навчається мислити високими категоріями, де в перше ставили чиста моральність і велика відповідальність за справу. Так що чекаємо нових учителів - провідників усього сущого на землі.

Віктор ТКАЧЕНКО,
голова товариства "Чернігівське земляцтво"
в м.Києві

З ЮВІЛЕЄМ!

Вельмишановні викладачі, студенти!

Столичне Чернігівське земляцтво сердечно вітає усіх із визначною датою - двохсотріччям одного з найстаріших вузів на території України Ніжинського університету імені М.В.Гоголя. Колишня Гімназія вищих наук пройшла славний шлях, вигодовавши під своїми білими крильми тисячі педагогів, сотні визначних людей, які ушлявили рідний край у духовній та науковій сферах. Ви й зараз гідно продовжуєте добрі традиції своїх попередників.

У лавах нашої громадської організації теж чимало вихідців із Гоголівського вузу, які в ці дні з особливим трепетом згадують молоді літа, сумлінною працею утверджують високий авторитет рідного вузу на київських пагорбах.

Хай же вам і далі добре живеться, талановито працюється на благодійній Україні!

РАДА ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО"
В М.КИЄВІ

Білий лебедю мій

Білий лебедю мій... Вже буланый копитами дзвонить.
Я від тебе у вирій беру і науку, й тепло.

Перед світлим обличчям твоїм похилилися крони
і дванадцять колон твоє мудре леліють чоло.

Котрий раз у думках поспішати знову і знову -
Чи скрипучий мороз, чи весни голубинь запашна.

В Альма-матер свою на відверту і щире розмова,
Де в господарем стала вчорашня (ой, час!) дітвора.

Є в природі закон непреложний і вічний, як пісня:
Лебедята повернуться, крила зміцнивши в путі.

Я до тебе вернусь знов зустріти весну благовісну
Над спокійним Остром, поклонитись твоїй щедроті.

Білий лебедю мій... Вже буланый копитами дзвонить.
Я від тебе у вирій беру і науку, й тепло.

Перед світлим обличчям твоїм похилилися крони
і дванадцять колон твоє мудре леліють чоло.

м.Борзна

Михайло МОСКАЛЕНКО

У ВЕРЕСЕНІ СВЯТКУЮТЬ СВЯТІ ЮВІЛЕЇ:

ЛОПУХОВ Олександр Михайлович - 80-ліття. Народився 12 вересня 1925 року в місті Городня. Закінчив Київський державний художній інститут та аспірантуру. Працював викладачем Республіканської середньої художньої школи ім. Т. Г. Шевченка. З 1957 по 1962 рр. - на творчій роботі. У 1962 - 1968 рр. обіймав посаду заступника голови правління Спілки художників України, а в 1973 р. очолював майстерню столякового живопису Художнього інституту. З 1973 по 1985 рр. був ректором Київського державного художнього інституту, нині професор Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, академік Академії мистецтв України. Вродивок 1983 - 1989 рр. - голова правління Спілки художників України. Відомий український живописець, визнаний майстер тематичної картини.

Народний художник України та СРСР. Заслужений діяч мистецтв Польщі, лауреат державної премії імені Тараса Шевченка, учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни.

Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ступеня, орденом "За заслуги III ступеня", Золотою медаллю ім. М. Б. Грекова, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

ГАВРИЛЕНКО Віра Олександрівна - 75-ліття. Народилася 13 вересня 1930 року в селі Оболонна Корольського району. Закінчила Українське сільськогосподарське академію та Вищу партійну школу при ЦК Компартії України. Обіймала посади секретаря технічної ради, старшого інженера Міністерства сільськогосподарського господарства УРСР. Згодом була обрана секретарем Українського республіканського правління науково-технічного товариства сільськогосподарства. З 1977 р. працювала провідним інженером Інституту автоматики. З 1989 р. - на пенсії.

Нагороджена трьома медалями.
ФЕДОРІНА Микола Петрович - 75-річчя. Народився 20 вересня 1930 року в селі Червоній Партизанів Носівського району. Нині на пенсії. Ветеран Збройних Сил України.

ЯКИМЕНКО Олександр Васильович - 75-річчя. Народився 20 вересня 1930 року в місті Семенівка. Акушер-гінеколог клінічної лікарні № 3.

ШАБАС Леонід Дмитрович - 70-річчя. Народився 2 вересня 1935 року в місті Сосниці. Доцент НТУУ "КПІ". Кандидат технічних наук, має 60 наукових праць.

ТОЛПЕКО Аркадій Іванович - 70-ліття. Народився 14 вересня 1935 року в місті Чернігів. Закінчив Київський політехнічний інститут, за фахом інженер-електрик. Весь трудовий шлях пройшов в цьому інституті на посадах асистента, аспіранта, старшого викладача, доцента. Нині - доцент кафедри електронних приладів. Окрім цієї роботи, впродовж 1980 - 1992 рр. обіймав посаду заступника начальника управління в певних інших спеціалістів, аспірантів і стажистів та зовнішніх зв'язків Мінвузу УРСР. Потім був радником ректора Міжнародного університету фінансів, згодом - проректором та начальником методичної роботи, першим проректором. Кандидат технічних наук. Відмінник народної освіти України. Має 43 наукові та навчально-методичні друковані праці.

РУЧКІНА Наталя Петрівна - 70-річчя. Народилася 28 вересня 1935 року в сит Березна Менського району. За фахом поліграфіст. Нині - на пенсії.

ЛЕОНЕНКО Марина Йосипівна - 65-річчя. Народилася 3 вересня 1940 року в селі Рейментарівка Корюківського району. Освіта вища медична. З 1967 р. працювала лікарем. Нині - на пенсії.

Ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.
УСИК Валентин Іванович - 65-річчя. Народився 15 вересня 1940 року в селі Трудове Ріпкинського району.

Некавалерий відділу поставання Київського палацу спорту.
Полковник у відставці.

УВАРОВА Світлана Костянтинівна - 65-річчя. Народилася 22 вересня 1940 року в Узбекістані, батьки з Новгород-Сіверського району. На пенсії.

ОДАРИЧ Олег Миколайович - 65-річчя. Народився 26 вересня 1940 року в місті Ніжин. Працює начальником відділу експертизи у сфері фізико-математичних наук Державного центру науково-технічної експертизи Міністерства освіти і науки України.

Кандидат фізико-математичних наук.
ФУРСА Анастасія Олександрівна - 60-ліття. Народився 9 вересня 1945 року в сит Вертіянка Ніжинського району.

Закінчив Київський залізничний технікум та Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка. Працював помічником машиніста, машиністом, обирався секретарем комсомольського, згодом партійного комітету локомотивного депо Дарниця. Упродовж 1987 - 1995 рр. обіймав посаду голови Київського районного територіального комітету профспілки Південно-Західної залізниці. З 1995 р. - голова Дорожнього комітету профспілки Південно-Західної залізниці. Керує Ніжинським регіональним відділенням товариства "Чернігівське земляцтво".

ІОВЕНКО Світлана Андріївна - 60-ліття. Народилася 20 вересня 1945 року в місті Київ, батьки з села Наднівка Козелецького району. Закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка та аспірантуру на кафедрі слов'янської філології цього університету. Понад 30 років працювала у видавництвах "Дніпро" (редактор поезії та драматургії), згодом - у журналі "Вітчизна" (завідувач поезії та критичні статті, відповідальний секретар), де й нині працює. З 1961 р. публікує вірші, художні переклади та літературно-критичні статті. Видала п'ятеро десятків збірок поезій, а з 1992 р. письменниця пише прозові твори: оповідання, повісті, літературні портрети письменників. Багато її віршів покладено на музику. Її поезія відома за межами України, її твори перекладаються багатьма мовами світу.

Нагороджена Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Член Національної спілки письменників України, дійсний член товариства "Інтелект нації".

ОТРОЩЕНКО Віталій Васильович - 60-річчя. Народився 20 вересня 1945 року в місті Чернігів. Працює завідувачем відділу археології неоліто-бронзового віку Інституту археології НАН України.

Доктор історичних наук, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, автор близько 300 наукових праць.

ЯКОВЕНКО Вадим Гаврилович - 60-річчя. Народився 24 вересня 1945 року в селі Боршна Прилуцького району. Закінчив Київський державний медичний інститут ім. О. Богомольця. Працював асистентом. Нині - доцент кафедри гігієни харчування Національного медичного університету ім. О. Богомольця.

Кандидат медичних наук, відмінник охорони праці. Автор і співавтор понад 160 наукових праць.

БРИГИНЕЦЬ Дмитро Дмитрович - 55-річчя. Народився 5 вересня 1950 року в селі Сивузи Козелецького району. Працює начальником відділу кадрів Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика.

Полковник у відставці.
ПЛОЩЕВА Лариса Анатоліївна - 55-річчя. Народилася 5 вересня 1950 року в місті Новгород-Сіверський.

Закінчила Київський політехнічний інститут. Працювала інженером на заводі "Арсенал", провідним інженером Інституту надтвердих матеріалів АН України, головним спеціалістом Держкомсекретату України. Нині тимчасово не працює.

ТВЕРДОМЕД Катерина Сергіївна - 55-річчя. Народилася 5 вересня 1950 року в селі Стечида Ніжинського району. Заступник головного бухгалтера холдингової компанії "Укрнафтопродукт".

КОЛЬВАХ Лідія Григорівна - 55-річчя. Народилася 7 вересня 1950 року в місті Рівне, батько з Чернігівщини. Працює директором ПП СБА "Чайка-2002".

ТУРЧИН Олександр Петрович - 55-річчя. Народився 7 вересня 1950 року в селі Савдовець Бобровицького району. Закінчив Українське сільськогосподарське академію. Працював агрономом, заступником голови правління колгоспу. З 1987 р. - директор дослідного господарства "Дніпрівка" Українського НДІ садівництва, згодом - заступник начальника управління сільського господарства Києво-Святошинського району.

ВІЛОШАПКА Тамара Григорівна - 55-річчя. Народилася 15 вересня 1950 року в селі Чайкине Новгород-Сіверського району. Протягом 30 років працює в колективі виробничого підприємства "ВНПІТРАНСГАЗ" у м. Києві, технік I категорії.

СУПРУН Юрій Олександрович - 55-річчя. Народився 20 вересня 1950 року в селі Комарівка Ніжинського району. Доцент кафедри загальної хірургії Національного медичного університету ім. О. Богомольця.

Кандидат медичних наук.
КРАВЦОВ Володимир Олександрович - 55-річчя. Народився 24 вересня 1950 року в селі Радувль Ріпкинського району. Працював провідним інженером Національної атомно-енергетичної компанії "Енергоатом". Нині - на пенсії.

БОВРОВ Анатолій Панасович - 55-річчя. Народився 25 вересня 1950 року в місті Олександрія, рід із Срібнянського району. Працює помічником голови управління ЗАТ "Цукорімпекс".

Дорогі земляки! Рідна товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із квітнем і зичить усім нав'янучого здоров'я, в великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

Карбін

ПЕРЕД БОЄМ

На потрощеної ворогом землі знайти затишну місцину, щоб посоробати нехитрої солдатської юшки. Але поперед бій із фашистськими танками, і розрахунок 76-міліметрової гармати сержанта Сажеревського насолоджується останніми скоробіжними хвилинами тиші, подумки дякуючи польовій кухні. Там я і сфотографував вдоволяжних гармашів.

Іван МАКАРЕНКО

Земляк про Земляка

РІД ШАБАСІВ

У цьому році громадськість Сосниць відзначає 85-річчя з дня заснування Сосницького краєзнавчого музею ім. Ю.С.Виноградського. На початку зібрання музейні виставляють історію повіту і музейні зібрання формувалися за рахунок старожитностей, виявлених у межах повіту, який охоплював території сучасних Сосницького, Менського, Корюківського, а також частини Корольського і Борзнянського районів. У фондах музею є документи про Дмитра Федоровича Шабаса, нашого земляка. Хто ж він та яка доля продовжувачів його роду?

Д.Ф.Шабас народився 4 лютого 1902 року в селі Хлоузиньки. Дитячі роки провів з дідом у якому ж селі. Пізніше його батько Федір Васильович та мати Олімпія Яківна переїхали до Сосниць, де й збудували дім.

У селі Шабасів було семеро дітей. Жили суцільно, тому коли Дмитро закінчив початкову школу в Сосниці, батько відвіз його до Шостки у профтехучилище.

Після закінчення училища Дмитро Федорович вступає до ієрархічного робітничого індустріального технікуму, в якому навчається до 1924 року.

З 1931 по 1936 рік навчався в Харківському авіаційному інституті, після закінчення якого та отримав спеціальність інженера-механіка по літакобудуванню був направлений на шойно створений Воронежський авіазавод. Під керівництвом головного конструктора С.В.Лядуніна провідний інженер Дмитро Федорович беззаперечно брав участь у впровадженні літака-гідролітака ІЛ-2 в серійне виробництво. За його участю у місті Куйбишев було налагоджено випуск таких літаків. За роки Великої Вітчизняної війни на заводі виготовили понад 40 тисяч машин.

Після війни Д.Ф.Шабас працював у Києві на авіазаводі. Згодом він у пенсію виїхав. Помер Дмитро Федорович у 1975 році, похований у Києві.

Під час служби в армії Д.Ф.Шабас одружився на Антонині Петрівні Жудік - дошкільниці Сосницької лікарні Петра Савича та Ірини Іванівни.

У м. Севастополі 1 серпня 1927 року в сім'ї червоного командира і військовий льотчика Д.Ф.Шабаса з'явився первісток, якого хрестив батько назвав Євгеном на честь свого друга з Прибалтики.

Удруге Дмитро Федорович став батьком вже студентом авіаційного інституту. Дружина Антоніна Петрівна в сит Сосниця 2 вересня 1935 року народила сина, якого назвали Леонідом.

Обидва сини закінчили Київський політехнічний інститут.

Після закінчення КПІ Е.Д.Шабас працював майстром чумачинського цеху на Київському заводі "Ленінська кузня", старшим майстром, заступником начальника ліварно-ковальського цеху на Київському авіаційному заводі. В 1971 р. Євгений Дмитрович захистив кандидатську дисертацію, темою якої була розробка технології виробництва габаритних шпильок і навантажених вузлах важких транспортних літаків. Технологія була захищена кількома авторськими свідоцтвами і втілена на новому підприємстві на той час літаку АН-22 "Антей".

В 1971 р. на пропозицію Мінвузу СРСР Е.Д.Шабас перейшов на роботу в якості головного металурга на Київський машинобудівний завод ім. Артема. Май-

же 17 років Євгений Дмитрович очолював металургійну службу цеху виробничого об'єднання.

За розробку та втілення в серію виробничого авіаційного озброєння принципово нових газотурбінних технологій у 1988 р. Е.Д.Шабасу була присуджена Державна премія УРСР в галузі науки і техніки. Він автор більше 20 наукових праць, 8 винаходів, нагороджений багатьма урядовими нагородами.

Євгений Дмитрович часто відвідує Сосницю, зняв авторський фільм "Берегами Десни" про рідний чернігівський край, який був удостоєний диплома на Всеукраїнському конкурсі, працює над поповненням експонатів краєзнавчого музею, постійно дозволяє землякам у вирішенні різних нагальних проблем, має дорослого сина Георгія, двоох онуків та правнучку.

Не відставав у досягненнях від старшого брата і Леонід Дмитрович. Після закінчення КПІ працював одиннадцять років вів працював у конструкторському бюро О.К.Антонова, а потім чверть року - на Київському ВО "Електрошмат" та НДІ периферійного устаткування ЕОМ (з 1993 р. - НДІ "Вектор"). Розроблений Л.Д.Шабасом та його колегою О.А.Лорманом пристрій паралельного друку побив усі рекорди за тридцять років випуску на заводі. З 1993 року Леонід Дмитрович на викладацькій роботі в Київському філіалі Львівського інституту поліграфії, який у 1995 р. увійшов до складу НТУУ "КПІ". Кандидат технічних наук, доцент Л.Д.Шабас автор біля 60 наукових праць, в т.ч. 30 винаходів та підручника для інших навчальних закладів.

Торжество родини Шабасів є дошка Леоніда Дмитровича - Наталя. Уона астрофізик, інвентар фізичні роботи в плазмових хвостках комет, трагічно загинула в 2003 році. В день 35-ліття Наталя Леонідівна 6 квітня 2004 року в пам'ять про неї була планета (15427)-1998 SP61 отримала назву Шабас.

Олександрі СТЕПОВИЙ

ОЖИВАЄ

Приємно відчувати, як поступово оживає наша Чернігівщина, як люди все глибше починають замислюватися над історією свого народу, а куточки, пов'язані із іменами видатних людей минулого, перетворюються на духовні острови.

"ГАННИНА ПУСТИНЬ"

Ось і цього разу на день святого Пантелеймона у Мотронівці Борзнянського району красномовний комплекс "Ганнина пустиня" відвідали поважні гості з Києва, яких зібрав під крилом Міжнародного фонду імені Пантелеймона Куліша центроміан Іван Пляш, народний депутат України, почесний президент цієї авторитетної організації. Саме того дня класик української літератури народився колись, аби знайти вічний спокій у мальовничому селі своєї дружини Ганни Баранюк.

З Києва вирушила досить авторитетна група літераторів, серед яких були й наші відомі земляки - Іван Мушкетик, Олександра Довгий, Петро Кононенко. Разом із нами взяли участь у вшануванні П. Куліша Д. Павличко, В. Яворівський, інші відомі майстри пера. Від землітатця, яке й цього разу стало основним організатором акції, іздали його голова Віктор Такаченко та я.

Не стояли осторонь події і гості з Чернігова та Борзни, особливо артисти та учасники самодіяльності, які порадували мотронівців піснями.

Дружним колективом гості та селяни пошанували могили подружжя квітами, а також послушали прекрасне слово ініціатора відродження мажності Баранюк-Куліша, розбудови чудового ту-

ристичного комплексу, що доносить до сучасників дух старовини Івана Степановича, промови Ю. Мушкетика, В. Яворівського, інших гостей.

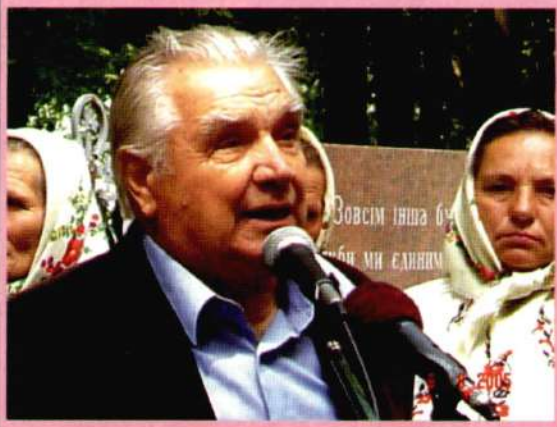
Під час оглядин музею-садиби гості, яким доводилося бувати в Мотронівці буквально рік тому, були приємно подивовані вражачими змінами. Погодьтеся, що не в кожному музеї відтворені славістичні побут, оживлені найменшими деталями: ті ж кури, гуси, свійські тварини ніби повертають сучасників у далеке XIX століття, коли на цій чудовій землі ще чулися кроки двох письменників, коли й сам Тарас Шевченко гуляв у надвечірній присмерках роздолжними полями та перелісками. Мабути, так само мелодично гули і в ті часи робочий бджоли, як і того дня, коли ми спілкувалися з мотронівцями.

А дбайливий господар землі Іван Іванович запропонував нам спробувати в Куліша гарячого кулішу, і в цьому зберігаючи народну традицію.

Гадаю, що доки не вичерпалася енергія Івана Пляша, "Ганнина пустиня" з кожним роком буде привертати все більше й більше паломників до джерельної духовної старовини.

Микола БОРИЩ

Фото автора

ДО ВІДОМА ЗЕМЛЯКІВ

Шановні кияни!

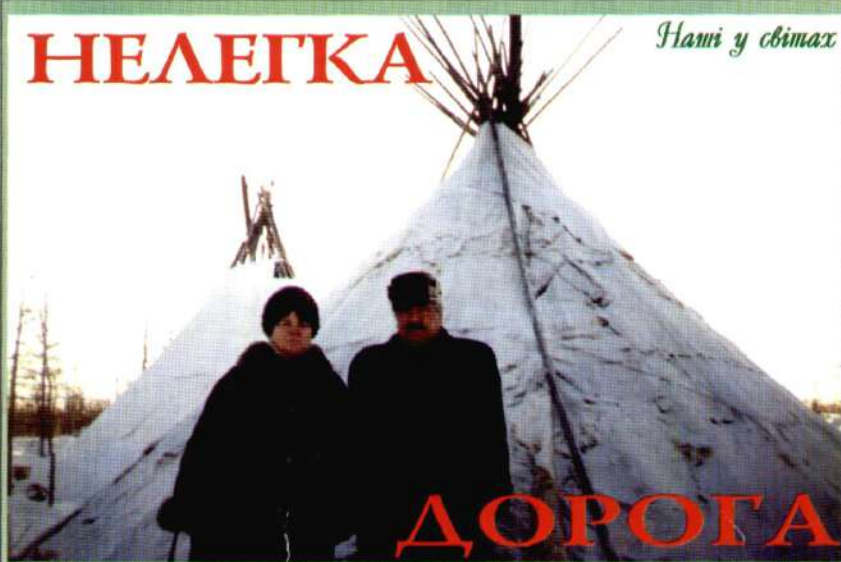
У зв'язку з підготовкою до чергового ювілейного зібрання нашого земляцтва назрала потреба шильно переглянути зміни в соціальному й побутовому статусі, телефонні й поштової дані кожного з Вас. Це потрібно й для щоденного зв'язку з кожним із Вас, аби посилити дружні контакти роботи земляцкової офісу і в години радості, і в хвилини великих випробувань.

Отже, просимо Вас зателефонувати до офісу Чернігівського земляцтва (246-74-32) або озвистися листом на адресу: 01023, м. Київ, Спортивна площа, 1.

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві

НЕЛЕГКА

Наші у світах

ДОРОГА

— А чи знаєте ви, яке небо над Чернігівщиною? Явно, наслідуючи шанованого ним письменника і майже земляка, заступте один із старожилів Салехарда Андрій Науменко.

Запитання явно риторичне, а ще більш ностальгічне, тому, глибоко зітхнувши, наче жалуючи з приводу несприятливої, як на його думку, прогалини у знаннях співрозмовника, Андрій Михайлович із сумом у голосі констатує:

— О, ні, ви не знаєте, яким буває небо над Чернігівщиною. Особливо спекотної дитньої дови перед грозою!

Мабути, Михайловичу, у відсутку збиралася? Знову до своєї Білої Шапки гайшени, — здогадується котрийсь із салехардців в молодітго "привозу", виходець із Вінниччини, Закарпаття, а чи й з самої спеченої Одеси-мама. Бо українці у Салехарді чимало — більше, ніж представників усіх інших національностей, виключаючи й жорічне населення цього суворого, багатого й по-своєму прекрасного краю — хантів. Навіть повітряні ворота в Салехард відчиняє українець, до того ж наш земляк. Директор аеропорту "Салехард" Олександр Григорович Романенко родом з Носівки.

Буває, потіхля ради, приїжджий люд з числа письменників задрібно жартує: "В Салехарді всі на букву "х" — 99 відсотків хохлів, піввідсотка хантів, ну а решта — хомо-советікури".

Ось тоді Андрію Михайловичу й доводиться у жарких дібках відстоювати честь і гідність своїх земляків-українців. А прикладом йому слугує рідна Чернігівщина, в піснях і легендах осіпаний Сіверський край, його люди, на весь світ уславлені герої і імени, міцні й винахідливі, відомі спортсмени і лікарі.

Школи й сам дивується, звідки це у нього стільки завзяття і патріотизму, звідки ота любов неосаженена до милого отчого краю?

Ні, патріотом рідної землі він став уже тут, в Салехарді, далеко від отчого порогу, бо, як сказав поет, "большое видится на расстоянии".

Можливо, все почалося з ностальгій — незбагненої туги за рідним краєм, за його сумними й веселими піснями, за широким мелодійною мовою, за співом соловейка у кущах верболозу під батьківською хатою. Жодного концерту земляків, жодного виступу письменників з України, що з ними так часто набувають сяжди журналіст і подвизник, анову ж таки земляк з Чернігівщини Микола Антонович Ляшенко, він не пропусає.

А покидав Андрій Науменко рідні пенати ще у зовсім юному віці, хоча вже й збагачений життєвими досвідом, бо після 8-го класу в Діхтярівському СПТУ навчався на механізатора широкого профілю, потім на Харківщині закінчив технікум по спеціалізації механізації сільськогосподарства, а ще — відповідальним мужем, бо ледь виповнившись двадцять літ, як одружився з найкрасішою дівчиною у всьому світі — Тетяною з сусіднього села Бубнівщини, що неволя до п'ять кілометрів від Юго Білошапок.

От і п'ять "кеме" Андрій шовчора долав вінки, п'ять туди і назад, звісно, стільки ж, тож за час парубочьких мандрівок чималий

ДО НОВОЇ

БАТЬКІВЩИНИ

шмат шляху розвертався під ноги нещасливому й мотормому хлопцеві. "Можливо, його вистачило б аж до самого Салехарда", — поспішається Андрій Михайлович, — який ще з широким походом у женихах.

Проблеми з житлом для молодят не існувало, бо ні в хаті його батьків, ані в хаті її батьків молоді подружжя жити не захотіло. Вирішили: поки молоді й при здоров'ї, потрібно своє житло пристаритися, та й світу благо годилося б побачити. Тож, довго не роздумуючи, подальше відкоротували — ні, не рідний Чернігів чи близьку столицю, — а край далекий, невідомий Ямал, про який чули хіба що у школі на уроках географії.

Оселелися в Салехарді. Працював Андрій водієм на різних підприємствах. Воли вантажі по льодовому Ямалу, і незорний північний край вичив не гірше, ніж колись дорогу від Білошапок до Бубнівщини.

Роки спливали швидко, майже непомітно. Кожної літньої відпустки відвідували рідну Чернігівщину, батьків і друзів. Спочатку відходив з Тетяною, пізніше — усією сім'єю, пристаралися двоє доньок і сина, а вінні вже й три онуки підросли. Для них промерзали суворої Салехард — привітний і лагідний край, батьківщина, де народилися і вони, і їхні батьки. То в дідуся і бабусі є десь, дуже далеко звідси, країна Україна, а в ній маленьке й все так зелене-зелене село Білошапки, там так гарво і тепло, але у Салехарді краше, бо тут їхні друзі з дитячого садочка, тут ім знайоме копис маленьке покучене деревце, воно не так зелене й кучеряве, як у тій далекій Україні, але вони вже звикли саме до таких дерев, як і до сильних морозів, і до високих кучугур снігу, і до зимової темряви впродовж цілого дня і світлого дня без ночі квітку. Тут їхній батьківський поріг, тут їхня батьківщина.

Не поспіває повертатися до батьківського порогу й Андрій Михайлович, бо й батьки уже нема. Минулого року помер тато — Михайло Іванович, а нінішнього не стало й мами Анастасії Степанівни. Що там не кажи, але востані він кружим сиротою. Іше деякий час їдигтине за покликм серця до рідної місцини, де закопана його пуловина, де все німірив і малими босими ноженятами, і сходяв у першій модній наувачці, куплений на перші зароблені у колосній гроші. Провідувати, ме оті горьки такої рідної землі, під яким спочивають тато і мама. Та з роками поклик той ставатиме все глухішим і знаходитиметься ба-

гато причин і нагальної роботи, що не дасть йому провідати рідні Білошапки, і все рідше снитиметься милої краї, але не забудеться ніколи. У цьому Андрій Михайлович переконався.

Що ж, така вже наша доля, доля українців — полишати рідні краї, відкривати для себе і людей, і інші світи, освоювати їх, прижитися там, обзавівшись господарством і сім'єю, щоб потім решту свого життя тужити за рідною домівкою, за Україною.

Ось так і став далекий Салехард для Андрія Науменка його другою батьківщиною, тут він пройшов нелегкий шлях свого становлення, шлях довжиною у тридцять років, а це рідно на десять літ більше, як прожив у рідних Білошапках, у мальовничому селі Прилуцького району.

Тут він виріс від подія до національного авторитетного цеху комуністичного господарства. За працюючість і чесність, за прищиповий підхід до будь-якої дорученої йому справи товариші по роботі неодноразово обирали Андрія Науменка профспілковим лідером працівників підприємств комунального господарства.

Як справжній українець, Андрій Михайлович не мислить себе без власної хати, садочка і городу біля неї.

Все це у нього є. Спорудив великий двоповерховий будинок, є й город з теплицею, має власного трактора й шину потрібну в господарстві техніку. На вічний мералоті за Польяриним колом вирощує картоплю поширених на Чернігівщині сортів, а до картопельки є, значиний, і свіже сальце, бо який же то українець був би без всього цього.

Нещодавно Андрію Науменкові виповнилося піввіку, він ще повний сили й енергії, вистачає в голові нових задумів і планів, а головне, що знає як і вміє втілювати їх у життя.

Тож виходить, що і саме життя у колишнього хлопчини з Сіверського краю, а вінні поважної у Салехарді людини — чоловіка, батька й дідуся — складаєся. От який же рідні Білошапки були тришески ближче!

Василь ЛЬБЧУК
м. Салехард, Ямало-Ненецький автономний округ

На знімках: А. М. Науменко з дружиною в селіцці абортівців-хантів; з вичукою на березі річки Об під час льодоходу.

БАТЬКОВА

Так ми живемо

ЯБЛУНЯ

На полишеному, колісь добротному обійсті залишилась стара яблуня. Навесні 1926-го року, у рік свого одруження, її посадив Євдоким зі своїм тестем Петром Йосиповичем - мої батько і дідусь. Яблуня не має сортового імені та своїми солодкими смаковими якостями дотепер дарує радість не одному поколінню дітлахів, літнім людям.

Відійшли вже за межу вічності ті, хто колісь дав життя, зростив молоде плодове дерево. Нині воно, немов людина-долгожитель, добирає своїх восьмидесяти років. І, як у пісні Анатолія Горчинського та Миколи Лукіна, "Стара, стара, а кожен рік цвіте". Цвіте і приносає.

Весняний раз, коли я з друзями саджаємо землянський сад у Наумівці чи пришкольній садочку у корюківських селах, або за величавим серцем і душою буваю у рідному селі, неодмінно приходжу до батькової яблуні. Як ніде і ніколи, саме тут, під дорогим серцю деревом, спливають далекі босоніжте, покальчене війною дитинство, безвідворотна втрата близьких та загальною прожиті нікі роки, загартовані працею й усвідомленням відповідальності самого перед собою, щасливі на зустрічі з добрими людьми-вчителями.

Ось і цього разу відідав я батькову реліквію, щоб подумки прозвинувати майже удічі молодшому за себе батькові. Думки гнали, мов вітром.

"Дорогий батьку! - звернувся я про себе до Євдокима Омельковича, радного Червоної армії, який подів напередодні визвольного 44-го у борні з ворогом біля м. Обоянь, що під Курськом, - востаннє ми були разом на свято Петра і Павла, 12 липня шістьдесят чотири роки тому, на жаль не зі святової нагоди. Пригадую, як усією сім'єю провозжали тебе до сільської Ради. На правах найменшого, не усвідомлюючи суті цієї прогулянки, я лаймав престижне місце на твоїх дужих плечах. За який час, як бачу нині, я вже неграбко послав тобі помахи рученятами, а ти давав ма-

тері останній наказ "зберегти дітей". Це вже коли підвода відділяла тебе від нас кожної миті і, як виявилось, ти від'їхав у вічність.

... Минав час. Життя довголітнє, насичене розмаїттям. Але це вже для нашої іншої розмови. Сьогодні звітую тобі, батьку, з твого саду, де залишилась лише одна улюблена мого дитинства. Рясою продила її цього року. Надкушував шойно зняте з гілки біле у сірх розводах яблуко, воно вже соковите, солодко-терпке, таке ж, як і десятки літ тому.

Зі своїми друзями-однодумцями, земляками, що об'єдналися у спільні, підвели попередні підсумки нашої садівничої справи. Презентували (яке кумедне слово, ти, мабуть, про нього і не чув) наумівцям, керівникам району, представникам ЗМІ десятигектарний яблуневий сад, вивисаний веснами 2002-2005 років.

Думка про цей сад, про сади для дітей при кожній школі та яблуневі садочки на подвір'ях в одностельчан народилася саме під твоєю яблунею. До речі, ця думка вперше була озвучена мною, твоім наймолодшим, згодом, під час відвідання у Києві саду Олександра Довженка, посадженого ним ще у тридцять роки століття, що минуло.

Пройшло небагато часу. Сьогодні я радію, мов у дитинстві, від твоєї яблуні, доповідаючи тобі, що у нашому земляцькому саду ростуть, набираються сила (і вже перші посадки дають врожай!) 4050 молодих яблунь. Кожна з них має новітнє ім'я за сортами: "спартан", "мангет", "голдєн-реанстен", "ліберті", "россавка", "джанаголд", "наддніпрянська",

"айдарет", "зоря Поділля", "симиренко", "мелба", "слава переможець" та інших і є прикрасою земель нашого району.

Жоден, хто причетний до створення чудо-саду, або має нагоду помилуватися його красою, не зможе залишитися байдужим. Тисячі молодих красунь, мов дівчат на виставі, надихнули і містичну поетесу Ольгу Лантух присвятити красено-саду поетичні рядки. А свою нову книгу поезій, шойно видану не без підтримки корюківських земляків, так і назвала "Сад Сонця і Любові".

Горджуся, батьку, що думка, народжена під твоєю яблунею посадили великий сад, здійснена. А ще 1250 саджанців з інституту садівництва ААНУ, Мліївського інституту садівництва та дослідного господарства "Чернігівське" завезено і цієї весни висаджено на пришкольній ділянках шість району.

Весною наступного року, батьку, посадив садочки у нашому рідному селі, дорогій сердцю Жукаї, біля кожної садиби, хто цього забажає. Нехай посаджена тобою яблуня отримує нове вичуте яблуневе поповнення, що радувало б і пригноблю кожного жуклянина та гостей наших сілчан ще довгі-довгі роки. Вірю, що час занепаду рідного села мине. Будуть жити заможні люди, будуть народжуватися діти, оживне, відродиться наша мала батьківщина. Заквітчувати її садами треба вже сьогодні!

"Дорогий батьку! Я постійно відчуваю, що душа твоя завжди поруч зі мною. І це надас мені сили працювати, щоб цвіли нові сади, діти зростали здоровими і щасливими, майбутнє наших поколінь кращало, а пам'ять про тебе і твій рід була вічною..."

Василь УСТИМЕНКО

На фото: В.Устименко біля батькової яблуні; золотіють плоди у саду; під час встановлення пам'ятного знака.

ЗАФІКСОВАНА ВІЧНІСТЬ

В Чернігові з великим успіхом пройшла виставка художньої фотографії уродженки Придесення, нінішньої москвички Олени Чеберди. Вона й назву промовисту мала - "Повертаючись додому".

Фотографії можна з повним правом назвати художніми полотнами, настільки вони передають внутрішню суть зображеного, пропущену крізь душу майстрині. І це тим більше дивно, що Олена всерйоз зайнялася фотографією лише кілька років тому. Чимало експонатів виставки присвячені рідному Чернігову, Подіссю, і це не дивно.

Як сказала сама фотохудожниця, з віком вона все більше тягнеться до рідних місць, пропалких древною історією. Саме після тривалої розлуки з рідним краєм вона вирішила організувати першу персональну виставку в місті своєї юності.

МАЙБУТНЄ - ЦЕ МИ

Наприкінці літніх канікул у Прилуках відбувся конкурс малюнка на асфальті, в якому взяли участь близько п'ятдесяти учнів гімназії № 5. Як кажуть, фантазії не було меж. Діти передавали своє уявлення про майбутній професії, близьке оточення, про рідне місто, далекі й близькі мандрівки.

Переможці отримали призи. Всі учасники були також відзначені сувенірами. Отже, буде про що згадати юним прилучанам, коли знову всіх збере рідна гімназія.

ОСІННЯ ЯРМАРКА

В Чернігівському кінотеатрі ім. Щорса відбулася традиційна ярмарка, яку організувало й провело столичне земліцтво. Цього разу свої товари представили понад сорок підприємств і приватних виробників. Було там все необхідне для школярів, студентів, для господинь продавався посуд та одяг, для чоловіків - різноманітне вбрання. Товари продавалися за помірними цінами, а тому охочих щось придбати було більше ніж досить.

Отже, маркетинговий центр, що був створений нещодавно з ініціативи Чернігівського відділення нашого земліцтва, продовжує успішно діяти.

Наш кор.

Листин наших вчитів

ГЛИБОКА КРИНИЦЯ ДУШ

Шановна редакціє газети!

Ніщо так не зворушує, як людська доброта. Саме через це я й вирішила написати до газети, аби через вас подякувати голові правління акціонерного товариства "Ірпін-маш" Юрію Олександровичу Проценку, людині, яка не може пройти осторонь тих проблем, що багатьом здаються несуттєвими, мізерними, просто непотрібними, хоча вони й стосуються майбутнього нашої нації, молодого покоління.

Нещодавно побувавши в рідній школі, випускником якої був у 1975 році, оглянувши школу оком справжнього господаря, він не зміг не помітити того, що вона потребує ремонту. І пообіцяв надати посильну спонсорську допомогу. Оскільки ж Юрій Олександрович людина діла, то на неї нам не довелося довго чекати.

Тепер завдяки йому ми, педагоги, не тільки теоретично, а й практично зможемо виховувати у своїх учнів естетичні смаки - адже нині наша 93-річна "прабабуся" має зовні привабливий вигляд, нарешті ми й далі зможемо виконувати деякі ремонтні роботи, про які мріяли роками.

Я знаю, що Юрій Олександрович є членом товариства "Чернігівське земліцтво" і робить багато добрих справ, зокрема як керівник його Борзнянського відділення. Тому й висловлюю від імені педагогів, батьків безмежну вдячність патріотів рідній землі за сердечну щирість, підтримку, людську турботу, за віру в те, що "не все так погано у нашому домі", коли є такі люди, як він.

Тож нехай у вас, Юрію Олександровичу, не зміліє життєдайна криниця душі, а вашим оберегом стане тепло й повага вдячних людей.

Тетяна ОНИЩЕНКО,
директор Малогагорівської школи

Мишаються частинки літер— німіє зник, забив водостоки стебел зів'ялий сік. Забагато подрагян на фотонегативах крил. В карксі зниклої квітці проміння і пил.

Fanta

(ПОСТПОМАРАНЧЕВЕ)

Не віряться у мряку над погаслими серцями. Діряві дзбани зірок гупьуватимуть нівроку, цей стан релаксу і повітряні ями. Скоро будуть гості-я відчуваю їхні кроки.

Ага, ось і ви — напівстерті лгери. Утоплене сонце - важкої апельсин, невиспані лиця майбутніх лідерів.

Погаслі стрічки у гіллі горобин.

Чому я чую кашель у цих коридорах серед темників, осадку і затуманених див? Тремтять у прокурених пальцях посах-

Вона не втрачати віри. Телефонний дзвінок... Уже тій немає в кімнаті.

Коктейль моїх снів знов розбавили ромом, Зламавши троянду багряної барви, Вже вкотре у стані святкової коми Тебе познайомило із тільською Барбі.

Римовано-звична сережка у носі Буденко мовчала про стиль (чи то імідж?)...

Про все ідеальне сьогодні вже досить, Я знаю, що завтра усе буде пріма!

Метання обручок і напис курсивом Благально ятрили химерний нестаток, Різдявно прикрашене хлюсто диво Спонтанно з'явилося на атомлене свято.

Яна Бояринова

Я заблукала в сизому тумані, Куди піти? Покич мене, позови. Нехай зірветься голос і розтане У відцванних хмурної сови.

...Я пам'ятаю твій солодкий шепіт, який щоденно кравав темну ніч,

В неосяжко-тупих блокбастерах Мотушаться касторовані ідоли. Не завадило б дотуку Майстра-Та майстрам, виявляється, ніколи.

Страшно спати в суцільній темряві. В бра згоріла остання лампочка. ...Оселитись би десь у теремі, Доглядати приручену мавпочку.

О. Бойку

Коли присутність своєю ми об'яжимо Цю вахханалію і випадем з контексту, Про нас напишуть кількадесят репортажів, Підкоректують наші сні і грані тексти, Спотворять безліч безпорадних некрологів- Для нас суттєвої різниці вже не буде. Все продублюється: зачаття і голови, Синдроми Дуапа та срібні гроші Юді.

Софія Киричок

Наталію Осадчій

Проростаючи листям у землю, Ковтаючи рештки повітря, З розп'ятих легенів вириваю До тебе молитву. Ти - троянда вітрів, Перлина у вінку Зодіака, Сутінкових мелодій царця У устах вогнецітлі. Відними мої руки від скронь, Що холонуть прощанням, - Паралельно вирює життя, Тільки коренем в мозок Біль в "дається, ніби Ковтаси заізаю з іржею. Відігрий мою гісно-уламок моторита, І рвуть на шматки гончих псів диві зграї. Лиш єдине, що може почути Відміране сам разів серце І відізане раз і назавжди В останні безглуздій шляхи Твоє шире: "Живи!"

Тамарі Киричок

Орнато, володарі з сонця, В твоєму тихому співі Нектар життя на Спразлі губи пустелі. Ніч укрив канвою тайнста Твої барвисті крила. Буде пити сон твій і спокій У ложі з пелюсток мигдалю. Орнато, навіть лава вулкана Бурхлива, мов кровч чи вітер В андійських снігах-мізантропах, Шовковою стрічкою лине, Співачи славу колібри, Володарці сонця, Орнато!

Вікторія Величанська

Колишеться мавка у радіохвиллях, Співачи весни потоплені в злам, Стираючи шрами до темної ями- До брами з паннами, вмальована в храми... Вдивляється віюнами, збираючи сиви, Сміється, бо спить на полицях князь Велес. Змиваючи води із білої вроди Породи з городу у світ з перероду. Кусяється вечір в прочиненні стілю. У вікна приходять розіомнені двері. Спускаються сходи в неходи погоди- До Мавки з нагоди надходження згоди!

ВІЧНІ ДЖЕРЕЛА

турна майстерня - не нав'язана директивним рішеннями згорі, а як потреба життя.

Свого часу нею керували Дмитро Наливайко, Павло Сердюк, Олександр Астаф'єв - це ближче до нашого часу. Нині цей приємний клопіт ліг на м'які плечі. Приємний - бо радісно бачити, як юні студенти поступово оперуються, навчаються володіти словом як майстри. Нездарма тільки двадцять років тому в ряді Національної спілки письменників України, що її нині виростають у древніх стінах талановиті літератори. А якщо хто із них не визирє в професійного поета чи прозаїка, то буде нести творчий дух школярям.

Відають оті літстудію і студенти, і викладачі університету. Тримають паки дискусії, міняються стилі й манера писаня, кожне покоління студіяці прагне не відстати від розвитку світового літатурного процесу. Але залишаються вічними джерела духовності, до яких припадають ніжничі ось уже два століття. Всі ми чекаємо на появу нового Гоголя і робимо для цього все можливе.

Олександр ГАДЗІНСЬКИЙ, керівник літстудії

Назвіть мені бодай один вуз на терені України, який би дав світові стількі сподвижників духовного розвою, як Ніжинський у цьому ряду можна поставити кіба що кілька давніх класичних університетів із великих міст. І тому нецарданє присосення колишньому педінститутіві титулу університету - то лише констатація його славною минулого і віра в велике майбутнє. Не знаю, чи існувало щось подібне до літературної студії в часи Микола Гоголя, але одне достеменно - і тоді гімназисти не обходилися без обговорення перших творчих спроб. Така природа творчого процесу: народившись у татній душі, той чи інший вірш або оповідання просять до публічного ознавання, оцінки товаришів по перу. Саме за цієї метою і з'явилася наша літера-

горобининовий ранок вас осліпів. На сонцільці з боліголову тужитиме хтось, настільки далеко-близькі голоси. Фотонегативи змії вповзають у млюсть. Я знов наодинці з пустоціттам роск. Глючний присмак вашого знев'ря на моїх губах і холодних скронях. Подрапане небо натовченим пір'ям. Наші молитви — шашіль в іконах.

Ольга Матвеева

Я ж не дощ. Він не змусить мене цілувати підлогу. Смерть гойдає на хвиллях вчорашні питання навмисне. Інверсований спокій, але розчарований гллубус... А мені не здалося-ти справді прикинувся киснем.

Айстровий ранок. Та ні... Стати зоряним пилом. У повітрі комфорт, проте сплін малюватиме камінь. Мій билет під ногами... Будь ласка, даруй йому крила. Краплі вже на чолі, та ніколи не стануть зірками. Я не я і не ти. А в кишенях щось схоже на вірус. Оксамитові дні без ночей розікали багаття. Сніг лататиме землю.

І відчувала я легенький трепет, Але не знала ще, у чому річ. Твій теплий подих зігрівав морозини, Твої думки літали в синю вию, Мов захисник, ти був зі мною в грози, Але, на жаль, це все було колись...

Пройшли роки, і ти розтав в тумані, Померло сяйво двох очей ясних. Не так щемлять уже ті давні рани, Й ніколи мрій не буде неземних.

Аліна Стеценко

Я пішла до моря і зустріла небо-Посміхулось ширю адалині мені, І звучала пісня ширю і кумедно, Сонячно скакали зайчиками дні.

Я зірвала квітку Зоряної Долі, Почеслась в дитячі, загадкові сні, Навилась водичі з джерела Любові, Стежкою пошчала до життя й Весни.

Я купалась в травах і гойдалась в рїках, Бігала босоніж з вітром по дощку, І скрипіла сумно злама на осика- Я зварю їй з неба синього борщу.

Андрій Бахтаров

Розпочався сезон депресії, Замовкають согливі лірви. Камікадзе-щодня-у пресі. Звідьось атомні панегірики.

Людмила Дробілко

Обпечений рай

Обманує сонце самотньо блукає... у серці... Немає кого обігріть. Заплутано вечір стуляє повіки -не вперше. До тебе іду крізь безмовне вагання століть. Проникнути як у мелодії роздумів, звідки? Це загадка без каяття. Тобі набридають мосі ілюзії свідки- Вони безвідставно не підуть самі в небуття.

Чи можна сховатись від вигуків сонця... У серці? Бо їх там уже -через край. Вони не чекають від нас ні рятунок, ні смерті. Багаття очей підзолотити обпечений рай.

У свою любов ти залоскочував, Ніби у купальську ніч Русалка. Від раптовості дивились очі трав, Де серця охоронила Мавка.

Це була сумна імпровізація. В сутінках прихованої згоди. Сенсу бути актрисою не бачу я. Незалежно від експресії моди.

Ярослав ГАДЗІНСЬКИЙ

Структура засохлої квіттки

У чорному вазоні пошерхла квітка, поміж стебел переставлять сльози нізвідки, затиснені сутінки й сайтанки у вікні. Розбиті балкони. Двері відкідні.

Аглікації прямокутників вгрюзають у тло ледь нагрітого повітря. Об торішнє стебло чиркає крилом з фотонегативів метелик. Всі шуми по звуку встала зелень.

У прозорій пелюстці твоєї сльози розчиняються сні. Жовте таксі заплитеними вулицями розвозить печаль. І зрізані тополі зляглися й мовчать.

Скільки лишшиш ти слів для них для усїх? Голоси й радіохвилі змішав якийсь псих. Над містом зіпріла полова проміння, розрубує вітер умар мішкованя.

Отчий поріг

Шеф-редактор Віктор ТКАЧЕНКО

Головний редактор Леонід ГОРЛАЧ

Засновник: товариство "Чернігівське земляцтво" в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.ХІ.2001 р. Реєстраційне свідоцтво: серія КВ №5594 Адреса редакції: 01023, Київ, 23, Спортивна площа, 1, тел/факс 246-74-31.

Редакційна рада: В.В.Ткаченко, В.І.Авдєсенко, Л.Н.Горlach (Коваленко), Б.В.Іваненко, П.І.Медвідь, О. Г. Олійник, В.Є.Устименко.

За достовірності фактів, точності імен та прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій. Газета розповсюджується серед земляків безкоштовно.

Передрук тільки з відомо вичення. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Літературний редактор Леонід Коваленко. Комп'ютерний набір Ірина Кулик. Верстка, дизайн Галини Чуйко. Надруковано та завершено на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у ВАТ "Видавництво "Київська правда" (вул. Маршала Гречка, 13). Тираж 2000. Зам. 3139